

חוק ההגבלים העסקים (תיקון 13) יוצא לדרכן / שלומי תורוג'מן, עו"ד שירה פורת, עו"ד¹

ביום 8 Mai, 2012, התקבל בכנסת חוק ההגבלים העסקים (תיקון מס' 13) התשע"ב- 2012. לבו של תיקון בהוספת מגנון העיצומים הכספיים, אשר ישמש כלי משלים למנגנון האכיפה הקיימים, זה הפליליים והן האזרחיים-מנהליים. בכך יש להרחיב את 'ארגו הכלים' של הרשות להגבלים עסקים בהתמודדות עם הפרות חוק ההגבלים העסקים, תשמ"ח- 1988.

במסגרת התיקון נקבעו תנאים ונסיבות אשר יאפשרו הטלת עיצום כספי. הטלת העיצום הכספי וגובחו בכל מקרה של הפרה תיעשה על פי נסיבות העניין ולא יותר מסכום התקווה הקבוע בחוק. בכך יש כדי לאפשר לרשות העסקים ליתן מענה לעבירות עסקים הקיימות בעולם המשחר אך כלכלית והרעתית לא הצדיקו עד כה השקעת משאבים רבים בחקירה או ניהול משפט פלילי. כך, התיקון מפנה לרשות שיקול דעת ואפשרות פעולה רבת ומאפשר גם להגבר את ההורעה, לקדם את התחרות ואת תכילת החוק.

על פי התיקון, הפרות החוק עשוות לנגרור עיצומים כספיים, כאשר הממונה רשאי להטיל על אדם שהפר הוראה עיצום כספי בסכום של עד מיליון ש"ח וכשמדובר בתאגיד, עד 8% ממחוזר המכירות ובלבד שסכום העיצום לא עולה על 24 מיליון ש"ח.

יודגש, בבוא הממונה לקבוע את סכום העיצום הכספי ישකול, בין היתר, את משך ההפרה, מידת הפגיעה שההפרה עלולה לגרום לתחרות או לציבור, חלקו של המפר בהפרה, קיומו או היעדרו של הפרות קודמות וכן פעולות שנTEL המפר למניעת היישנות ההפרה או הפסקתה - כך, תכנית אכיפה פנימית, הנוצרת ומנוהלת באופן נכון, עשוייה להוות הגנה נגד הליכים אלה.

חשוב לציין, כי הטלת עיצום כספי תפורסם בדרך שתבטיח שקייםות לגבי הפעלת שיקול דעת הממונה. בחירת הממונה במסלול של עיצום כספי לא גורעת מאחריותו הפלילית של אדם (או תאגיד) בקשר עם ההפרה. יחד עם זאת, אם שילם המפר עיצום כספי בשל ההפרה לא יוגש נגדו כתב אישום בשל המעשה, אלא אם התגלו עובדות או ראיות חדשות, המצדיקות זאת.

יש לציין, כי התיקון מהווה נדבך חשוב בוגמת האכיפה המנהלית הגואה בעת האחרון ויש לברך על הוספת מגנוןים ייעילים אשר יעדמו לרשות הרשותות המקצועיות השונות. אלו תקוות כי השימוש בכלים הרעתית חשוב זה ישמשראשית לקידום התחרות ולהיכרות של כל בעלי העסקים עם חוק ההגבלים העסקים על מנת שיופסקו פרקטיקות אסורות. כמו כן, אכיפה ראהיה מחייבת פרסום ממשועתי ויצירת מדרג הטלת עיצום כספי שיחלים את עצמת העבירה, וздירות הופעתה אצל המפר הספציפי ומידת הנזק שנגרמה לתחרות. ככל ששיעור דעתו של הממונה בדרך להטלת עיצום כספי יהיה שקוּף ונגיש לציבור, סביר כי יהיה בכך כדי להשיג את המטרה.

התפתחויות אלו מחייבות כתוב כל עסק או תאגיד, עשוי להיות במצב של הפרת כללי ההגבלים העסקים, לאמץ תוכנית מתאימה לאכיפה פנימית של חוק ההגבלים העסקים. חשיבותה של תכנית אכיפה פנימית כיעילה וככזו אשר תכובד בידי הרשות להגבלים עסקים (שכן, יש בה כדי להקנות הגנות מסוימות) היא בהתאם לתאגיד ולסביבה העסקית. היא צריכה לכלול מגנוני פיקוח ואכיפה ולהיבנות תוך שיתוף של עורכי דין וכלכליים המתמחים בתחום.

¹ עו"ד שלומי תורוג'מן הינו שותף בכיר משרד אפיק תורוג'מן (www.at-law.co.il) ומתחמה במשפט אזרחי, נירוט ערך, הגבלים עסקיים וחברות, בדגש על סכסוכים בין בעלי מנויות וגיורו בסכסוכים אלה. במסגרת זו משמש עו"ד תורוג'מן כבורר בסכסוכים בין בעלי מנויות ובsecsוכים עסקיים מורכבים. הכתוב גם מרצה במלל שער משפט בדייני נירוט ערך ובקורס סכסוכים בין בעלי מנויות ומכך תוכניות אכיפה פנימית. עו"ד שירה פורת הינה עורכת דין במחולקה המשפטית של משרד אפיק תורוג'מן ועובדת בעיקר בתחום העסקאות הבינלאומיות, מיזוגים ורכישות, תאגידים וליטגנציה מסחרית. אין בסקרה כללית זו מושם ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המתמחה בתחום זה לפני קבלת כל החלטה בנושאים המתווראים בסקרה זו.

